

KOMMENTAR

RASMA HAIDRI SJØVOLL I FRI DRESSUR

På skrivekurs

VI SITTER VED fire langbord i et hvitmalt bedehus i Lofoten, en femtalls kvinner med vannflasker, skriveblokker og kulepenner klare til dagens utlosning av kreativitet.

FREMST I SALEN, der kordirigenter og kirkekafeansvarlige pleier å stå, sitter Vigdis Hjorth på en klappstol med beinene i kryss. Silkekjolen er bedekket av store røde blomster. De svarte høyhælte skoene er like blanke som det nyfargete håret. Hun sparker kort og raskt i luften med den ene foten, og bryr seg tilsynelatende ikke om at skoene dørter halveis av.

VED SIDEN AV henne er et bord med en stabel bøker hun har signert med en dyrbart Mont Blanc. Bøkene skal selges på Reine Ord festivalen. Hun skrur på lokket på pennan og legger den i den håndsydde vesken av italiensk skinn, sammen med flybilletten som senere i dag vil la henne reise fra dette havgapet, hvor vi har samlet oss i et bedehus for å lære å bli mer som henne.

JA, FORDI VIGDIS HJORTH kan dette med å skrive. Hun forteller oss om en drøm hun hadde nylig: hun fikk besøk av en elg på soverommet som hvisket noe viktig til henne og viste henne veiene videre.

— Det var en elg! skjønner dere? Elg liksom-hjort? Sove-liksom-rommet? Det handlet om min skriving!

I GÅR SKREV VI hva vi ville. I dag skal hun inspirere oss med en oppgave. Hun reiser seg fra klappstolen, betrakter oss et øyeblikk og sier kjapt, — Skriv et oppgjørsbrev med deg selv.

KULEPENNENE OG skriveblokkene tas opp og folk setter i gang med ivrig skriving. Ikke jeg. Jeg betrakter det blanke arket og lurer på hvilket språk jeg skal bruke, mitt morsmål eller mormorsmål. Blir det, Dear Rasma, eller Heisan!

JEG TENKER SOM så at et oppgjørsbrev av natur er et følelsesladet dokument. Det skal høste resultater, føre til forvandling. Da må jeg skrive det på morsmålet mitt, engelsk. Jeg er i ferd med å notere oppgaven øverst på siden, men kommer ikke på det engelske ordet for oppgjørsbrev. Kan jeg sette i gang et oppgjør med meg selv uten å ha det engelske ordet for det? George Orwell ville sagt nei. I romanen 1984 fjernet myndighetene ord som frihet fra språket, slik at ideen også ble borte fra befolkningens bevissthet. Uten ordet frihet, eide man ikke konseptet.

EIER AMERIKANERE konseptet oppgjørsbrev? Oppgjør betyr revenge, ikke sant? Eller var det avenge? Har det noe med riot å gjøre? Det var et oppgjør i gaten... Nei, det var vel et opprør. Det er høpløst å prøve å oversette ord for ord. Jeg har ikke ordbok engang. Den står i en bokhylle i Bodø. Jeg må tenke konsept. Hva heter konseptet oppgjørsbrev på engelsk? Tenk på engelsk. Tenk på engelsk. Jeg kommer på "Letter of Reconciliation" men det er jo et foreningsbrev. Så har vi det berømte "Dear John Letter" som man sender til kjæresten for å gjøre det slutt, men mitt brev skal være et oppgjør, ikke en skilsmisse. Tenk på engelsk. Tenk på engelsk.

FREMST I SALEN sitter Vigdis Hjorth og leser gjennom tekstene vi skrev i går. Av og til river hun et ark i stykker og legger det pent til side. Rundt meg på alle sider skriver kvinner for harde livet. Var det nettopp et oppgjør med seg selv de forventet å få i oppgaven? Det spruter ord ut av kulepennene deres, som blod fra en avskåret pulsåre. Konseptet oppgjør har de fullständig greie på, mens jeg sitter fast, klemt ordlos mellom ide og språk. Oppgjør. Oppgjør.

UTEN DET ENGELSKE ordet kommer jeg ikke i gang. Lösningen er jo å skrive brevet på norsk! Jeg forstår vel konseptet oppgjørsbrev på norsk! Hei... skriver jeg, langsomt, og merker hvor utslikt jeg er blitt, kulepennen veier minst ett kilo, jeg holder så vidt øynene åpne, klarer bare ett... ord, en... kryssefull... en... strek.... hånden sklir av arket..., treffer läret, og jeg skvettet i det Vigdis Hjorth sier: Nå kan dere leve oppgjørsbrevene deres til meg! Gjennom skriving lærer man seg selv å kjenne!

JA, SÅ SANT. Jeg reiser meg, giesper, retter kurset forbi alle disse kvinnene som klikker så fornøyde med kulepennene sine. Bakerst i salen ved en stor hvit vegg, like tom og blank som min skriveblokk, skal jeg hente meg en kopp kaffe. Og en kjeks.

VÅRE SKRIBENTER

TORGEIR GRUBSTAD

Gammel kjenning av politiet, og resten av byen.

TRINE JONASSEN

Danseglad journalist og ihuga feminist.

JØRGEN NORDENG

En av de mest kjente rapperne fra Mosvolddalen.

TERJE BERG

Får oftere spørsmål om inntekten fra musikken enn innholdet i den.

SOFIE BRASETH

Ung artist og sementunge fra Kjøpsvik.

RASMA HAIDRI SJØVOLL

Fotointeressert lærer og forfatter med sans for midnattsola.

RASMAS FAVORITTER:

Mat: Mango

Plate [musikk]: Krishna Das Live on Earth (For a Limited Time Only)

Film: The Red Violin

Utested: Les Deux Magots i Paris

eller min veranda

Årstid: Midnattsolens sommernatt

Transport: Spørsvor jeg skal hen

Dag: Lørdag